

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **PSIQUIATRIA**

Coordinació: PIFARRÉ PAREDERO, JOSÉ FEDERICO

Any acadèmic 2019-20

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSIQUIATRIA																		
Codi	100574																		
Semestre d'impartició	2N SEMESTRE - GRAU- JUN/SET																		
Caràcter	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Grau/Màster</th> <th>Curs</th> <th colspan="2">Caràcter</th> <th>Modalitat</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Grau en Medicina</td> <td>4</td> <td colspan="2">OBLIGATÒRIA</td> <td>Presencial</td> </tr> </tbody> </table>				Grau/Màster	Curs	Caràcter		Modalitat	Grau en Medicina	4	OBLIGATÒRIA		Presencial					
Grau/Màster	Curs	Caràcter		Modalitat															
Grau en Medicina	4	OBLIGATÒRIA		Presencial															
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	5,5																		
Tipus d'activitat, crèdits i grups	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tipus d'activitat</th> <th>PRALAB</th> <th colspan="2">PRAULA</th> <th>TEORIA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nombre de crèdits</td> <td>0.8</td> <td>1.1</td> <td>1.1</td> <td>3.6</td> </tr> <tr> <td>Nombre de grups</td> <td>8</td> <td>1</td> <td>4</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>				Tipus d'activitat	PRALAB	PRAULA		TEORIA	Nombre de crèdits	0.8	1.1	1.1	3.6	Nombre de grups	8	1	4	1
Tipus d'activitat	PRALAB	PRAULA		TEORIA															
Nombre de crèdits	0.8	1.1	1.1	3.6															
Nombre de grups	8	1	4	1															
Coordinació	PIFARRÉ PAREDERO, JOSÉ FEDERICO																		
Departament/s	false																		
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	El treball presencial serà l'assistència i participació activa en les classes i seminaris. El treball autònom, l'estudi de l'assignatura, i l'elaboració del treball addicional obligatori																		
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.																		
Idioma/es d'impartició	Català com a idioma preferent. Castellà com idioma secundari																		
Distribució de crèdits	En aquesta assignatura es combinarà tres tipus de treball- 1.Treball teòric, desenvolupat en les classes de grup gran 2.Treball aplicat sobre casos clínics, videos, etc, en seminaris 3.Treball addicional, com a treball autònom																		

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BATALLA LLORDES, IOLANDA	iolanda.batalla@udl.cat	1,6	
BOIX TORRAS, JACINT	jacint.boix@udl.cat	2,4	
JOVE ARNAU, JOSE MARIA	jove@medicina.udl.cat	3,7	
MIRET FALLADA, SALVADOR	salvador.miret@udl.cat	1,6	
MUR LAIN, MARIA	maria.mur@udl.cat	1,6	
PIFARRÉ PAREDERO, JOSÉ FEDERICO	josep.pifarre@udl.cat	3,5	

Informació complementària de l'assignatura

La psiquiatria és la part de la medicina que tracta sobre el diagnòstic, tractament i prevenció de les malalties mentals. Aquesta assignatura pretén estudiar els trastorns mentals, des d'una perspectiva integral amb una visió biopsicosocial.

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'objectiu principal d'aprenentatge és que l'alumnat obtingui coneixements per reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals patologies i problemes de l'àmbit de la psiquiatria, la salut mental i les addiccions. Haurà de tenir també uns coneixements bàsics en l'àmbit de la psicofarmacologia i d'altres teràpies tant biològiques com psicològiques, així com entendre l'enfocament biopsicosocial dels trastorns mentals. També haurà de conèixer els principals conceptes del treball en xarxa en salut mental.

Més concretament, dins els objectius generals del grau de medicina, aquesta assignatura pretén donar resposta als següents objectius, entesos sempre dins l'àmbit específic de la psiquiatria.

- Reconèixer les bases de la conducta humana normal i les seves alteracions.
- Comprendre i reconèixer els agents causants i els factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia
- Comprendre els fonaments d'acció, les indicacions i l'eficàcia de les intervencions terapèutiques, basant-se en l'evidència científica disponible.
- Obtenir i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant.

- Realitzar una valoració mental.
- Tenir capacitat per elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Establir el diagnòstic, el pronòstic i el tractament, i aplicar els principis basats en la millor informació possible.
- Indicar la terapèutica més adequada.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.

Competències

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- En relació a les persones amb problemes de salut mental i addiccions:
 - Saber fer una anamnesi complerta centrada en el pacient
 - Saber fer una exploració psicopatològica dels pacients en general
 - Realitzar un diagnòstic justificant les conclusions
 - Establir un pla d'actuació
 - Tenir capacitat de prendre decisions
 - Registrar les troballes

COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA

- Detectar i identificar els trets psicopatològics que pugui presentar el subjecte, concretats en trastorns de consciència, atenció, orientació i memòria, sensopercepció, psicomotricitat, impulsivitat i instintivitat, pensament (forma i contingut) i llenguatge, intel·ligència, afectivitat, personalitat, comportament
- Coneixement i ús de les principals escales d'avaluació clínica i psicopatològica

COMPETÈNCIES A LES QUE CONTRIBUEIX

- Conèixer els fonaments biològics, psicològics i socials de la personalitat i de la conducta.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el tractament dels trastorns psiquiàtrics.
- Psicoteràpia
- Establir un pla d'actuació, enfocat a les necessitats del pacient i l'entorn familiar i social, coherent amb els símptomes i signes del pacient.
- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
- Saber fer una exploració psicopatològica, i interpretar-ne el significat
- Resoldre conflictes ètics aplicats a la Salut mental
- Reconèixer els determinants de salut mental de la població
- Comprendre i interpretar críticament textos científics.
- Conèixer els aspectes de la comunicació amb pacients, familiars i el seu entorn social: models de relació clínica, entrevista, comunicació verbal, comunicació no verbal i interferències

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.	TEMARI	GRUP

1.	Introducció a la assignatura. Concepte de malaltia Mental.	Gran
1.	L'entrevista clínica en psiquiatria	Gran
1.	Psicopatologia: trastorns de la sensopercepció	Mitjà
1.	Psicopatologia: trastorns del pensament	Mitjà
1.	Psicopatologia. Trastorns de l'afectivitat i suïcidi	Mitjà
1.	Psicopatologia: Consciència, atenció, orientació	Gran
1.	Psicopatologia: memòria, llenguatge	Gran
1.	Diagnòstic i classificació dels Trastorns psiquiàtrics. Models científics en psiquiatria	Gran
1.	Introducció a la psicosis.	Gran
1.	Esquizofrènia	Gran
1.	Altres trastorns psicòtics	Gran
1.	Psicofarmacologia: antipsicòtics: 1	Gran
1.	Psicofarmacologia: antipsicòtics: 2	Gran
1.	Trastorns del humor I: Trastorn Depressius	Gran
1.	Trastorns de l'humor II: Trastorn bipolar	Gran
1.	Psicofarmacologia: antidepressius	Mitja
1.	Psicofarmacologia: eutimitzants	Mitja
1.	Trastorns de Ansietat I: Trastorn de Ansietat Generalitzada, Trastorn de Pànic amb i sense agorafòbia	Gran
1.	Trastorn d'ansietat II: Trastorn fòbic, Trastorn Obsessiu - compulsiu.	Gran
1.	Trastorns per somatització, Trastorn per conversió, Trastorn Hipocondríac.	Gran
1.	Trastorns dissociatius. Simulació i trastorns facticis	Gran
1.	Trastorns sexuals i de la identitat sexual	Gran
1.	Psicofarmacologia: ansiolítics i hipnòtics	Gran
1.	Altres: Trastorn adaptatiu, trastorn per estrès agut, trastorn per estrès post traumàtic	Gran
1.	Trastorns del Comportament Alimentari.	Gran

1.	Trastorns de Personalitat.	Gran
1.	Trastorns relacionats amb l'alcohol	Gran
1.	Trastorns relacionats amb altres substàncies	Gran
1.	Addiccions sense substància. Trastorns del control dels impulsos	Gran
1.	Trastorns secundaris a malaltia mèdica	Gran
1.	Discapacitat intel·lectual	Gran
1.	Psiquiatria Infantil : Generalitats i exploració psicopatològica	Gran
1.	Psiquiatria Infantil III Trastorn per dèficit d'atenció e hiperactivitat	Gran
1.	Psiquiatria infantill IV: i trastorns per comportament perturbador i trastorns afectius	Gran
1.	Psiquiatria Infantil V: trastorns generalitzats del desenvolupament i Autisme Infantil	Gran
1.	Altres problemes que poden ser objecte d'atenció clínica	Gran
1.	Psiquiatria d'interconsulta.	Gran
1.	Urgències Psiquiàtriques.	Gran
1.	Teràpia Electroconvulsiva i altres teràpies físiques.	Mitja
1.	Psicoteràpia.	Gran
1.	Legislació en psiquiatria	Mitja
1.	Ètica en psiquiatria	Mitja

Eixos metodològics de l'assignatura

El contingut teòric es realitza en les classes de grup gran i grup mitjà, per utilitzar els seminaris de grup petit per desenvolupar el criteri longitudinal de les malalties mentals a partir de la discussió de casos clínics.

Cal comentar que aquesta assignatura es coordina amb l'assignatura de psicologia de tercer, i amb el pràcticum de rotatori de psiquiatria de sisè, de manera que els programes de aquestes tres assignatures estan consensuats per evitar mancances o duplicacions de temari. També es té en compte l'assignatura optativa de salut mental de cinquè, si bé aquesta, en tant d'optativa, està dissenyada com a programa addicional però no imprescindible.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'estructura de les activitats presencials constituirà en introduir els continguts teòrics propis de l'assignatura, i el treball de les competències proposades.

La presentació de casos clínics podrà ser a partir de casos escrits, i també a partir de material audiovisual (vídeos,

talls de veu).

També en alguns temes es podran presentar talls de pel·lícules, etc, que, tot i no tractar-se de casos reals, puguin ajudar a la comprensió i a l'exemplificació d'alguns trastorns.

L'estudiantat haurà de realitzar un treball addicional obligatori, a partir de la resposta a diferents preguntes que es penjaran al sakai.

Per superar la part de psiquiatria de l'assignatura s'ha d'obtenir una nota superior a 50 punts sumant totes activitats d'avaluació que es mostren al quadre. No es podrà superar la part de psiquiatria de l'assignatura si no s'ha obtingut un mínim de quatre en l'avaluació teòrica tipus test.

Sistema d'avaluació

L'avaluació constarà de quatre evidències independents entre elles.

Tipus avaluació	Percentatge nota	Com	Quan
Avaluació teòrica	50%	Preguntes tipus test	Dia de l'examen
Casos clínics	30%	Preguntes tipus test sobre casos clínics	Dia de l'examen
Psicofarmacologia Dr Boix	10%	Preguntes tipus test	Dia de l'examen
Treball sobre preguntes	10%	Treball sobre preguntes	Es podrà enviar fins una setmana després de l'examen

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica:

- 1.Vallejo Ruiloba J. Introducción a la psicopatología y psiquiatría, 8ª Edición, Barcelona, 2015
- 2.Stahl S. Essential psychopharmacology, Cambridge, 2013, 2014 ESP)
- 3.Stahl essential psychopharmacology: a prescriber guide, 2014

Bibliografia complementària psicopatologia

- Eguiluz I. Introducción a la psicopatología. Ed médica Panamericana, 2013
- Belloch A, et al. Manual de psicopatología. Edición revisada. McGraw Hill, Madrid 2008
- Obiols JE. Manual de psicopatología general. Biblioteca Nueva, 2008
- Eguiluz I, Segarra R. Introducción a la psicopatología, RBA Ed, 2004
- Higueras Aranda A, Lopez sanchez JM, Compendio de psicopatologia, 2006
- Serrallonga J, Cardoner N, Pifarré J: Historia clínica y exploración psicopatológica. Grupo Aula Médica, S.A, Madrid, 1997.

Ortiz Tallo M. Psicopatología clínica adaptada al DSM-V

DSM V. Guía para el diagnóstico clínico

Bibliografia complementària general

Miret S. La esquizofrenia. Una aproximación clínica. Ed Castilla, 2016

Vallejo J y Leal C. Tratado de psiquiatría. Ed. Marban 2012.

Kaplan H, Sadock BJ. Sinopsis de psiquiatría: ciencias de la conducta, psiquiatría clínica, 2008

Sadock BJ, Sadock VA. Kaplan & Sadock sinopsis de psiquiatría, 2015.

Lobo A. Manual de psiquiatría general, 2013.

Pifarré J, Piñol G, Torres G. Interacción entre las enfermedades mentales y la patología orgánica. Guía práctica. Ed. Lozano Faisano. Barcelona, 2011

Hales RE, Yudofsky SC. Fundamentos de psiquiatría clínica, 2006

Hales RE, Yudofsky SC, Gabbard GO. Tratado de psiquiatría clínica, 5ª Edición, 2009

Gasto C, Vallejo J. Manual de diagnóstico diferencial y tratamiento en psiquiatría, 2 ed. Masson SA, 2000.

Libres pel públic en general:

E F Torrey. Superar la Esquizofrenia, 2006

M Torrentallé. Esquizofrenia, locura o realidad, 2007.

Vallejo Ruiloba. Doctor, estoy deprimido, 101 respuestas, 2010.

Gonzalez D. La fageda, història d'una bogeria, 2008.

Clàssics

Vallejo Nágera. Concierto para instrumentos desafinados, 1980.

T Luca de Tena. Los renglones torcidos de Dios.

Adaptacions als continguts degudes al COVID-19

Les adaptacions degudes al COVID-19 son només en relació a l'avaluació, donat que el contingut teòric ja es va poder fer tot.

Es mantenen les evidències i els percentatges, tot i que canvia la manera.

Els casos clínics passen a ser online, s'obrirà una activitat per tal de poder-los entregar.

L'avaluació teòrica i la part de psicofarmacologia, continua tipus test en un examen online..

La nova avaluació es:

Tipus Avaluació	Percentatge nota	Com	Quan
Avaluació teòrica	50%	Preguntes tipus test	Examen online Dijous 21 maig

Casos clínics	30\$	Preguntes obertes sobre casos	Entrega online com activitat
Psicofarmacologia Dr Boix	10%	Preguntes tipus test	Examen online Dijous 21 maig
Treball sobre preguntes	10%	Treball sobre preguntes	Entrega online com activitat